

F.t.l. vedr. lære- og praktikpladser m.m.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Bekæmpelse af arbejdsløsheden blandt de unge er en af de alvorligste opgaver, som samfundet står over for i dag. De unge bærer en uforholdsmæssig stor del af ledigheden, idet de udgør knap $\frac{1}{3}$ af arbejdsstyrken, men bærer knap $\frac{1}{3}$ af ledigheden. I 1981 udgjorde ungdomsarbejdsløsheden ca. 70.000 fuldtidsbeskæftigede eller ca. 15 pct. af de unges arbejdsstyrke, og der er ingen udsigt til nogen afgørende forbedring af beskæftigelsesudsigterne i 1982.

Hovedsigtet i indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden må altid være at give de unge uddannelsesmæssige kvalifikationer, der styrker mulighederne for at klare sig på arbejdsmarkedet. Antallet af ordinære uddannelsespladser for unge er da også væsentligt større i dag end ved krisens start i 1974.

Således begyndte i 1981 ca. 57.000 unge en grundlæggende erhvervsuddannelse (dvs. efg-, lærlinge- og grundlæggende eksamensuddannelse) mod ca. 30.500 i 1974. Samtidig øgedes tilgangen til gymnasiet og hf. fra 20.800 i 1974 til 30.800 i 1981. Ved de kortere og længere videregående uddannelser blev der i 1981 optaget i alt ca. 29.000 studerende mod ca. 27.000 i 1974. Sideløbende hermed har der fundet en udvidelse sted af arbejdsmarkedsuddannelserne, hvor over 35.000 unge i 1981 deltog på kompetencegivende kurser.

Den altovervejende del af de grundlæggende erhvervsuddannelser (dvs. efg-, lærlinge- og grundlæggende eksamensuddannelser m.v.) er tilrettelagt som vekselluddannelser mellem skole og praktik, og en udbygning af disse uddannelser har derfor ingen mening, såfremt der ikke samtidig sikres et tilstrækkeligt antal lære- og praktikpladser.

Inden for de seneste år har der i stigende grad gjort sig vanskeligheder gældende med hensyn til at tilvejebringe det nødvendige antal lære- og praktikpladser, og fremskaffelse af flere uddannelsespladser er derfor blevet et centralt punkt i bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden. Med hjemmel i lov nr. 488 af 14. september 1977 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foran-

staltninger i kommuner og amtskommuner, som ændret ved lov nr. 212 af 30. maj 1980 (i det følgende benævnt L 488) er der i nogle år af amtskommunerne ydet økonomisk støtte til oprettelse af ekstraordinære pladser, hvilket har medført tilvejebringelse af en del nye pladser, uden at problemet dog er blevet løst ad denne vej.

Regeringen indgik derfor i foråret 1981 aftaler med de kommunale organisationer og arbejdsmarkedets parter om fremskaffelse af et yderligere antal pladser i løbet af året. Målsætningen for aftalen for den offentlige sektor var, at der i alt i 1981 skulle etableres 6.400 uddannelsespladser, hvilket var en forøgelse på ca. 4.000 pladser i forhold til det tidligere niveau. Inden for den private sektor var målsætningen, at ingen kvalificerede unge skulle afskæres fra muligheden for at få en faglig uddannelse på grund af manglende lære- og praktikpladser.

Som følge af en betydelig indsats både på centralt, regionalt og lokalt hold fra de involverede organisationer, skoler og offentlige myndigheder lykkedes det trods de ugunstige økonomiske konjunkturer at tilvejebringe et betydeligt antal uddannelsespladser i 1981. Alligevel kunne man ikke skaffe alle pladssøgende en uddannelsesplads. Inden for lærlinge- og efg-området skønnes det således, at omkring 30.500 unge opnåede en lære- og praktikplads i 1981, men ved årets udgang var der fortsat registreret 9.400 pladssøgende ved AF-kontorerne. Denne situation er ikke blevet væsentligt forbedret i de første måneder af 1982. Som det fremgår af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1982 om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden finder regeringen det på denne baggrund nødvendigt, at der tages nye initiativer for at få hold på problemet.

Manglen på praktikpladser er størst inden for handels- og kontorområdet, der i det væsentligste søges af kvinder, men derudover afspejler problemet betydelige geografiske og branchemæssige forskelle. Problemets omfang gør det imidlertid nødvendigt at forbedre de økonomiske støttemuligheder, samtidig med at der gennemføres aktivite-